

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KOZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomda-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A moholyi állapotokról.

Moholy, 1890. július 22.

Egyen szabad a „Budapesti Hir-
lap” július 17-iki számában leple-
lezett moholyi állapotok megvilá-
gításához, a helyszínről néhány
felderítő adattal szolgál.

A cikknek idézetet, Ofner Lipót
moholyi bírónak július 19-iki kelettel a zentai fő-
szolgabíróhoz beadott panaszleveléből hűséggel
vannak citálva; tehát magukon viselik a szub-
jektív igazság kinyomatát.

Ofner ur azonban sok helyütt túloz, még
több helyen téved, néhol pedig nem tudni, naiv-e,
avagy szélhámos?

De beszéljenek a tények!

Ofner nem új ember a moholyi városházán;
hisz ő már egy ízben volt Moholy község bírója,
még pedig nem is ideig-óráig, hanem évekig,
most is már másodikéve bíraskodik. Azonkívül is
mint egyik legvagyonosabb s legértelmesebb (lévén
a lakosság csupa földműves) polgára, állandóan
tagja, sőt elnöke volt minden fontosabb bizottság-
nak; döntő részt vett a község tanácsban; úgy
hogy ezeket az állítólagos „hajmeresztő rendet-
lenségeket” ő sokkal közelebbről látta és tevé-
keny részesként előmozdította, mint a többi összes
aposztrófált „ellenőrző közegek”. Mert ezek, ha
csak mindenki után újból söpörni nem akarnak, kell,
hogy megelégedjenek a formaszertint ellenőrzéssel,
anélkül, hogy minden egyes tételről s esetről fizi-
kai próba útján megnyugvást szerezniének. Ezt
kivánni annyira volna, mint minden dolgot egy em-
berre hárítani.

Egyébként menjünk a kifogások részleteibe!

Ami azt a kifogást illeti, hogy a községi
földeket váltókra adják ki haszonbérbe, ez szó-
szerint áll; de meg vagyok győződve, hogy ezt
Ofner bíró ur is így fogja tenni, ha jól akar a
községnek és lakosságának egyaránt. Mert így a
szegényebb néposztály, nem kellvén rögtön fizet-
nie, bátrabban ígér többet a földekért, mintsem
kézpénzben adna; és ezen eljárás folytán a köz-
ség évenként ezekkel több haszonbért vesz be.
Ezen kezelésből soha a közpénztárra hiány nem
háramlott, mert hiszen amint a váltókat megkap-
ták, a szükséghez képest leszámitolták a helybeli
pénzüntézetekben, úgy, hogy azokkal a váltókkal
a községnek soha többé semmi dolga vagy baja
nem is lehetett.

A tiszai koronai kerület számadásáért a köz-
séget vagy a községi kormányzatot éppen oly
kevésbé lehet felelőssé tenni, mint a veszprémi
káptalant; lévén annak a felosztott koronai dis-
triktusnak saját külön igazgatása s Jankovich
Aurél volt főispán személyében maig is elnöke.
Nevetséges állítás az is, hogy Moholy fennálló kö-
veteléseibe nem hajthatók, „mert az okmányok
elveszték”. Ha Moholyon elveszték is, bizonyára
megvannak a vármegyei közigazgatási és számvé-
vőségi levéltárakban és az adósoknál Turján.
Erdekesebb ennél a regále-bérletből elkezelt
vagy dubiózussá vált ezresek története, melyekkel
azonban éppen a moholyi Kátó, Ofner ur, csak
amugy futólag foglalkozik; pedig ezeknek ok-
mányai még nem veszték el, úgy, mint állítólag
a distriktusi számadásokéi.

A tényekből így világlik ki az eset: Adler
Zsiga és Jakab 1884—1886-ban három évi cik-
lusra évi 6468 frtért kivették a regálét s nyug-
táikkal az egész összeg kifizetését igazolják ugyan;
de Mészáros Mátyás akkori pénztáros égre-földre
esküdözve azt valja, hogy tőle ugyanegy összeg-
ről kétszer vettek nyugtát. Ugyanis 3234 frtot
letettek kezébe óvadékkul takarékpénztári köny-
vekben; aztán pedig elkérték tőle ezt a könyvet
s leolvasták neki a készpénzt — új nyugta el-
lenében. E hiány miatt a per már három éve fo-
lyik s az aktákban nem egyszer van nyoma an-
nak, hogy az ügyvédhez elhalasztási kérvények
és sürgönyök intéztettek, még pedig éppen —
Ofner Lipót ur részéről. Az utolsó ilyen sürgöny
ez idei május 3-án kelt s így szól: „Kérem az
Adler testvérek ügyét elhalasztani.”

Ofner ur más ügyekben is ellenkezésbe jött
a beadványából kisugárzó kátói szellemmel. Ne-
vezetesen igen érdekes adat azon állításához, mely
szerint „sok más kötvények is dubiózussá váltak”,
egy bizonyos 1000 frtos váltó, melyért ma csak-
ugyan nem lehetne egy pipa dohányt kapni. E
váltó 1886. december 26-án lett esedékessé s úgy
került a kasszába, hogy éppen Ofner Lipót bíró
és még ifju Ofner Lipót s Ofner Mór moholyi
lakosok, tartoztak legelő-bérlet fejében 1000 frttal.
Karakásevits Bózsó akkori pénztárosnak előadása
szerint, a lejáratkor Ofner Lipót ur megjelent a
kaszírnál s utalással arra, hogy a községnek a
pénzre szüksége úgy sincs, a váltót prolongáció-
val akarta fedezni. Az egyszerű kaszír a vagy-
nos ember szavára kiadta a váltót; Ofner Lipót
azt rögtön összetépte s pár napra hozott ugyan
másikat, de arról már az ő aláírása hiányzott.
Ezért később kérdőre vonatván, kerekén kijelen-
tette a képviselőtestületben: „Örülök, hogy ki-
máztam az obligóból, nemhogy fizetnek.”

Erre van elég élő tanu s talán Ofner Lipót
ur maga sem tagadja a tény, legfőlegb másképp
magyarázza, mint mi, akik szerint ilyen tény után
Ofnernek nem a kritikához, hanem a mea culpa-
hoz van csak joga.

E váltó is be van különben perelve s ismét
Ofner Lipót bíró ur az, aki az ügyvédtől külön-
féle címek alatt többször kikérte az iratokat, csak-
hogy az ügy haladását akadályozza; sőt folyó
július hó 7-én magához levén a peresemót, ön-
hatalmulag, minden illetékes tényező mellőzésével,
átadta azt dr. Huber Dávid kisöcsésének, egy
moholyi kezdő ügyvédnek.

Legutóljára hagytam az árvaügyet, melyhez,
mint majd mindenütt, itt is fér szó; de az elfogu-
latlan vizsgálat kitiinteti, hogy ezen állapotokért
nem igazság a mostani intézőket tenni egyedül
felelősekké. Hiszen tudja, aki tudni és nem vá-
daskodni akar, hogy a Bach-szisztemától a köz-
ségek az árvtárat minden kontrol nélkül vették
át a hatvanas években s hogy akkor annyira
örültünk a jó cseh beamterek távozásának, hogy
eszkünkbe se jutott őket pontosan megszámlatni.

Ezek aztán, élve a kedvező alkalommal, be-
számoltak úgy, ahogy nekik legkényelmesebben
esett. Így például a moholyi árvtárban is 1867
óta vezetnek adósként valami Jovánovits Jócát,
akit ott soha senki se ismert; azért mégis fel-
számították s pontosan tőkésítették ezen fiktív adós
kamatterheit, úgy hogy eredetileg 294 frt 22 krt
tevő adóssága 1889-ben már 975 frt 33 krtban
van előírva.

Ilyen helytelen, hogy ne mondjam együgyű
önámítással, lehet még néhány száz frtnyi képzelt,
fiktív hiányt kimutatni. Például Radonits Annának
járna 704 frt 68 kr; Konyovits Milica örökösai-
nek 777 frt 77 kr; azonban ezek az örökösök
az árvtárnak ugyanannyival adóssai, vagyis a fenti
két összeg a könyvekben nincs átnézetesen, mint
„tartozik” és „követel” szembeállítva; hanem úgy
fest, mintha csakugyan hátralék vagy hiány lenne.

Az sem mondható valóságos hiánynak, ami
ügyvédeknel behajtás alatt kint van s amiről az
iratok — nem ugyan Ofner bírónál, de az őrzé-
sükre hivatott közgyámmal igenis megvannak.
Geiger Mór ó-becei ügyvédet már többször, de
legutóbb 1889. nov. 2-iki keletű átiratban szó-
lítják fel, hogy 3635 frt 19 krról átvett adós-
levelekről számoljon be; Dudvarszky Gábor volt
adai, most pádéli, dr. Engelmann Zsiga adai ügy-
védek szintén számos kötelezvény behajtásával
vannak megbízva.

Szóval a moholyi árvtárban legfőlegb 2%
dubiózus követelés van veszendőben; és ennyi
deperdita bármely üzletnél akad, ha az évek
hosszu során át vezetetik. Hanem hát a községek
nem irnak le semmit s itt a baj forrása!

Az osztrák-magyar bank fiókjai ugyancsak
válogatások a váltókban, mert nagyon olcsón adják
a pénzt; azért még sincsen év, hogy néhány ezer
veszteséget ne mutatnának ki.

Aki gyakorlatban ismeri a világ folyását s
próbált már valamit, az bölcsen tudja, hogy némi
veszteséget minden üzletben elkerülhetetlen. Meg

vagyok győződve, hogy Ofner ur maga is igazat
fog ezen felfogásnak adni.

Aztán meg ne gondolja ám senki, hogy mert
Moholy gazdag nagy község, hát az árvtára is
rengeteg. Az 1888. dec. 31-iki mérleg szerint az
árvtár összes községbeli követelése (mert árva-
táraink tudvalevőleg koncentrálnak) 7644
frt 64 krt tett ki s ezzel szemben 8359 frt 72
krnyi fedezet vezetettett kötvényekben.

Végül tartozom megjegyezni, hogy a mutat-
kozó hiányok — aminők mindenütt, a nem paraszt
kaszerók kezelésében is örökké voltak s lesznek
— amint kiderültek, állandó üldözés tárgyai vol-
tak. Így Ambrics János volt közgyám raboskodott
is sikkasztásért s 1101 frt 70 1/2 kr most is be-
van táblázva a moholyi 148. sz. jkvben.

Szóval, ha Ofner urnak panaszlevelét porci-
kákra szedjük s utána nyomozunk, alig találunk
Moholy község kezelésében valami különös kivetőt.
Ennyi erővel s jóakarattal a világ minden köz-
ségében s pénztárában lehet kifogásolni való
mozzanatokot találni. Meg vagyok lelkesen győ-
ződve, hogy a Bpesti Hirlap meglenne elégedve,
ha az ő üzleti pénzei nem mutatnának több de-
perditát, mint Moholyéi.

Örülünk, ha az országos sajtó az itteni ad-
minisztráció tisztaságáért buzog; megbocsátjuk a
jó cél érdekében az animozitással járó túlzásokat
is; de végre is elvárhatjuk, hogy azok, akiket
részhajlatlan bírákul emel maga fölé a közvé-
lemény, a sajtó emberei, ne gyűlöljék jobban a
fennálló rendszert és embereit, mint ahogy szeretik
az igazságot és méltányosságot.

A vármegyei tanító-egyesületnek Ujvidéken tartott közgyűléséről.

(Július hó 17. és 18-án.)

A „Bácska” 56-ik számában közöltem röviden a
vármegyei tanítóegyesület f. évi közgyűlésének alaki lefolyá-
sát. A külső színezés, mely minden évben a vármegyei
tanítói közgyűlést vonzóbbá tenni van hivatva, ez alka-
lommal olyan kielégítést nyert, minőt csakis egy Ujvi-
dék közönsége nyújthat, hol megvan az ily közgyűlések
támogatása iránt a rokonszenv s bírja a kivitelhez meg-
kivánatos eszközöket s körülményeket, minőt ma me-
gyénk bármely városában hiába keresnénk.

Az a téves nézet, mely a többnyelvűség és a vá-
ros lakóinak vallásbeli különfélesége helyzetéből, közön-
séges felfogás szerint, egy ily összesítő hivatalos tanítói
gyűlést nem respektál: tényleg itt nem létezik s így az
a nyelv- és vallásban vegyes közönség, mely a közgyű-
lés természetét megtöltötte, perfékt irányt képviselt és hű tük-
rét állította elő Ujvidék konsolidáló etnografiájának.

A tényleges helyzet ilyen alakulása közepette a
viszonyokra csak üdvös lehet egy oly derék testület
közreműködése, minő az ottani kereskedelmi iskola ta-
nártestülete, kiket első sorban ér ezuttal is a sikeresen
lefolyt közgyűlés érdeme.

Nézzük most a közgyűlés tárgyi eredményét!

Az ülés első részét a körök jelentései képezték,
mely alatt minden egyes körnek a lefolyt tanévben tel-
jesített működései beszámolóját értjük.

E jelentések mindegyike egy-egy feldolgozott mun-
ka-programot tárt elénk, mely hűen tükrözta vissza a
serény munkásságot.

Az apatini tankerület, a zentai és szabadkai körök
nemcsak a központ által kitűzött tételek felett tartottak
beható tanácskozást, hanem a tanügyi organizáció napi-
renden levő kérdéseit is megvitatták. Így az apatini kör
„A néptanító és a sajtó” című értekezésben megállapítja
azon elveket, miknek alapján a tanító a sajtó támoga-
tására kötelelességszerűleg kell hogy befolyjon. Őva int
azonban a gombamódra szaporodó, minden biztos — sőt
tisztas célt nélkülöző helyi lapoktól való tartózkodásra,
melyekben tág tér nyílik a sajtó hatalmas és éles fegy-
verét a legaljasabb rágalmak, személyes támadások s
alaptalan gyanítások terjesztésére, melyekről — sajná-
lattal jegyzi meg, hogy nem ritkán a tanítói kar szol-
gálat nagy számban működő tagokat. A midőn az ilyen
mások becsületéből tengő elősdi lapokat mélyen elítéli,
elősorolja egyszersmind az irányt, melyben egy művelt
néptanító szellemi képzettségét a társadalom javára ez
uton is áldást terjesztőleg értékesítheti.

A zentai kör már a tettek mezejére lépett, nem
értekezik s nem elveket konstafál, hanem bemutatja azon
memorandumát, melyet a felnöttek oktatása tárgyában
Zenta város iskolaszékéhez intézett, hogy magának —
teljesen távol az anyagi érdek számításától — biztosít-
hassa a felnöttek oktatása által a kulturális előhaladás
általánosítását s így Zenta kulturviszonyainak a nép
minden rétegére kibató rendezését. — „Célul tűztük ki
— olvassa e kör derék elnöke terjedelmes jelentésében
— hogy Zenta város közönsége minden rétegének nem-
és korra való tekintet nélkül alkalom nyújtassék az
életviszonyainak megfelelő kulturális előhaladás áldásai-
ban részesülhetni. — Ne mondhasa városunk közönsé-

gének egyetlen tagja sem, hogy társadalmi állásához illő műveltségre csak azért nem tehet szert, mert a közművelődés munkásai, vagyis azok, akik leginkább tehettek volna, erre alkalmat nem nyújtottak. Mi tanítani akarunk, mert valóban megérdemli az a város, amely tanárainak és néptanítóinak ellátásáról más községekhez viszonyítva oly nagylelkűen gondoskodik; megérdemli, hogy ily uton városunk életében epochalis jelentőségű intézményekhez: a közművelődési egyesület utjához a biztos és szilárd alapot lerakhassuk, melynek keresztülvitelére nem kívánunk más a tek. iskolaszéktől, mint a vállalat magasztosságához méltó erkölcsi támogatást.

E memorandum — bár tisztán Zenta speciális tanügyi viszonyaira vonatkozik s így az egyesület irányában jelentős tárgyat szorosán véve nem is képezhet — igazolja: hogy a tanító-egyesületi élet nem kongó üresség, hanem a tetterős akarat konsolidálása, mely képes erkölcsi hatást gyakorolni, működési jogkört provokálni, még oly viszonyok között is, ahol egyébként, mint Zentán, a tanügyi iránti érzék magában a közönységben megvan. Adja az ég, hogy e munkás tanítói kar törekvése eredményében Zenta tanügyi viszonyaira áldást hozó legyen.

Kiváló figyelemmel részesültek még a szabályi és tételi körök jelentései, mely élénk színvételű mutatta be a szabályosan megtartott szakülések tárgysorozatát, a melyekben kiválóan a magyar nyelven tartott elemi gyakorlati mintatanítások nyertek sokoldalú keresztülvitelt.

Az újrólétkör ez évben a IV. egyetemes tanítógyűlés elé kitűzendő tételből „A népiszkolai tankönyvek és ezek bírálatának kérdése” című tételt vitatta meg és hozott ebből kifolyólag szabályzatot, valamint a közgyűlési tétel bírálatával is foglalkozott, s bár szabályszertű illeseit be nem tartotta, de a konstátált munkásságot a közgyűlés örömmel vette tudomásul s e kör működését is elismeréssel méltatta.

Van ennek az egyesületnek még egy, u. n. „bajai” köre, melyről a fama azt beszéli, hogy „nóná”-ban szenved. Hivatalos jelentést azonban hiába vártunk s így e kör privilegizált helyzetét tekintve, úgy hisszük, hogy reá vonatkozva nagyon megáll jelen esetben az a közmondás: „sokat mondanak arról, kiről hallgatva beszélnek.”

Az egyesület 2-ik tárgyát képezte a közgyűlés teteinek megvitatása. — A kitűzött 4 tétel mindegyike oly fontos napirendet érintő kérdéseket tartalmaz, hogy iparkodni fogok mindegyiket lehető terjedelmes alakban részletezni.

Az első tétel így hangzik: „Mennyiben áll a közpiskolának vádjá, hogy az elemi népiszkola nem felel meg ama várakozásnak, mit az előképzés szempontjából tőle megkövetel, mi ennek az oka és ezen ok elhárítható-e?”

Általában hangoztatott u. i. az a vád, hogy az elemi népiszkola nem teljesíti kötelezettségét az előképzés szempontjából. — A közpiskola tanártestülete állította fel a vádat a népiszkolával szemben nemcsak a megye területén, hanem szinte egész országban. A vád tényleg el van terjedve, szükség volt végre, hogy méltó testület vegye kezébe a kérdést, megvilágosítandó a felfogás jogosultságát, másrészt megadni az illendőség alkalmát e két fogalom: „népiszkola” és „közpiskola” teljes megértésére s a tagadhatlanul fennálló tényleges viszony helyes felfogására.

A tételt az apatini, a zentai és a szabadkai körök dolgozták ki; az összesített munkát előadásával Kladek Mihály szabadkai tanító bizott meg, ki elég energiával, de a tárgyilagosság utjáról le nem tette, soha ellenvádat nem támasztva mutatta ki, hogy az elemi iskola ellen támasztott vádban — megengedve a szörványos kivételeket — nincs alaposság s így se paedagogiailag, se didaktikailag a vád meg nem állhat.

Az előadó, igen helyesen, első sorban kimutatta, hogy az elemi népiszkola a jelen tanterv és a jelen iskolázási viszonyok fentartása mellett nem is lehet előkészítője a közpiskolának. Maga a tanterv, a közpiskola követelményének megfelelőleg, nem praecisiorozza a tananyagot, s ekként a tananyag megállapításában a tényleges iskolázási helyzettel fogva az alkalmazkodásnak nagy tért kénytelen engedni; — de nem lehet előkészítője a népiszkola az ő sajátos önálló, a közpiskolától teljesen elütő céljánál fogva sem, mely a gyermekképzésnél már az alapismeretek legelső közlésével egybe, a gyermeki ész felfogásához mért képzőhatású ismeretekre is kiterjed s ez által a népiszkola feladatának végéjéig; az inkább jobban nevelt, semmint száraz ismeretekkel elhalmozott embert biztosítja.

Kimutatta továbbá, miként a népiszkolai nevelés-oktatás bizonyos szükségképpen való folytatását képezi a családi nevelésnek. A népiszkolának célja a családi nevelés folytatása és kiegészítése, mely akkor sem lenne más, mint a jelenben lennie kell, ha közpiskola nem léteznék, mert a népiszkola irányja gyakorlat és életrevalóság, nem pedig elmélet és systema.

Másrészt élénken színezte az iskolai viszonyok arnyoldalait, melyek a legjobb tanítónak működésére is zsbosztólag hatnak. Ha van ok, mi a népiszkolai oktatás sikerének újat metszi, egyedül e külső viszonyokban keresendő.

És valóban, a felhozott tényleges állapotok mind-egyikét komoly számba kell vennünk, ha a népiszkola nehez feladatát és e tarka akadályok közepette elérhető sikert méltányosan megítélni akarjuk.

Igy: a) Figyelembe veendő a különböző házi nevelés alatt álló gyermeki individualitás, azaz éretlenség, mit a népiszkola a családtól átvesz; — valamint sok esetben a családnak az iskola iránti közönye, sőt folytontartó határozott ellenszenv.

b) A népiszkola felszerelés hiánya s az a tömérdek, önmagukban véle igénytelenségeknek látszó akadályok, melyek részint a tanuló tankönyv, taneszköz s ruházat hiánya s ebből származó hátrányok következményeit képezik.

c) A rendetlen iskolafelügyelet és a helyi szokások szerint a szorgalmi időnek különböző — sokszor alig 5—6 hónapig terjedő betartása.

d) Az iskolatermek tulfuftsága és a tanhelyiségek egészségellenes építkezése.

e) Komoly figyelembe veendő, hogy az elemi népiszkolák $\frac{9}{10}$ -e osztályon szervezték és $\frac{1}{10}$ -ének tannelyve vegyes, mely körülmények folytán a tanító nagy mérvben megoszlik s a tananyag is ehhez mérten redukálendő.

f) Mindenesetre s tán első sorban fontos akadály a tanítónak az elősorolt iskolaviszonyokkal szemben bekövetkeztető tájékozatlansága.

A további fejtegetés alapján előadó határozottan kijelenti, hogy a fentebb elősorolt (a—f) pontok alatti esetek mindegyike a tanítói kar önkaratán kívül álló körülmények s így a közpiskolának vádló védekezése átrészalható a hatóságok és a szülők irányában, de semmiesetre sem a tanító személyéhez; ennek folytán pedig a népiszkolát illetné meg a vádaskodás joga és nem a közpiskolát.

Majd így folytatja: „Nézetem szerint csaknem hihetetlenül hangzik az, hogy a mai viszonyok és körülmények közt, kellő szakfelügyelet alatt álló népiszkolánk jó része ne oldaná meg az eléje tűzött feladatot, úgy — miként azt a népoktatási törvények előírják, megkövetelik; — s ha mindezek dacára is a népiszkola növendékeinek nem adhat oly képzettséget, mint a milyent a közpiskola megkíván, úgy vagy a népiszkolának kell szakítania az eddigi tanítási rendszerrel és alkalmazkodnia a közpiskolák tanítási rendszeréhez, vagy a közpiskolának kell megalkudniok a létező viszonyokkal s körülményekkel. Következőleg tételnk alapjául szolgáló állítás, helyesebben vád sem állhat fenn mereven, egyoldalulag; mert egyáltalában vagy megfelel a népiszkolai növendék önképzés szempontjából a közpiskolai kívánalmaknak, vagy nem; ha nem felel meg, úgy bátran kimondhatjuk azt, hogy a panaszra szolgálható okot ne a népiszkolában keressük csupán, hanem igenis jó részben azon mereven elklönített rendszerben, mely a népiszkolát a közpiskolától elválasztja.”

A téves rendszerben rejlő főbb okokat pedig a következőkben csoportosítja:

a) A közpiskola nem alkalmazza az elemi iskola nevelés oktatási rendszerét; nem ismeri azt a családi modort, mely a népiszkolai oktatást átleni, nem ismeri a szeretett tanítást, mely a népiszkola vezérével s melynek segítségével már a kezdő napokban, midőn a gyermek az iskola küszöbét átlépi, az annyira heteragen elemeket képes egyezelmű irányzatban tömöríteni.

b) A nép- és közpiskola között nincs semmi összekötő kapocs, nincs átmeneti hasonlóság. Az olvasókönyv, mely ily eszköztől szolgálhatna — a közpiskola I-ő osztályában is már csak alaki céloknak szolgál s kizárólag a nyelvtant támogatja. — Az osztályrendszer helyére lép a szakrendszer; a kifejtő tanalak helyébe a közlő tanalak; míg az elemi tanítás menete induktív, addig a közpiskola a deduktív rendszert szereti alkalmazni. Mindez a tanulóra új állapot lévén, magát az egészen megváltozott új helyzetbe illeszteni nem képes.

c) A népiszkola kifejtő módszerénél fogva az adandó ismeretét a növendéknek már meglevő ismeretéhez köti, a tantárgyakat koncentrálja, egymásra vonatkoztatja; a folytonos ismétlés által a szerzett ismeret mérvéhez alkalmazkodva közli az újabb ismereteket s így a tanulók képességi foka mintegy nyilvántartva irányítatik tovább s tovább.

Mindezt közpiskolában a szaktanítás miatt keresztülvinni nem lehet. — Ott a tanár szaktekintélye befolyásolja a tanulót s a szerint, amint egyik vagy másik tanár nagyobb hatást gyakorolhat a tanuló érzelmvilágára, fog a tantárgyakban is több vagy kevesebb eredményt elérni. — Ez az oka, hogy a közpiskolában míg az egyik tantárgyból a tanuló kitünő jegyet szerez, a másik tantárgyból ugyanazon képesség mellett teljesen gyenge; — pedig csak fel nem tételezhető, hogy egyik vagy másik tantárgy bármely osztályban is meghaladja a tanuló értelmi erejét?

d) Nincs az elemi népiszkola és a közpiskola tankönyvei között se tárgyi, se alaki összefüggés; — már a nyelvtannal mint a közpiskola legfontosabb tárgyában használt műszavak is (terminus technicus) egymástól teljesen elütők.

e) A közpiskola sok esetben nem veszi figyelembe a tanuló korát, se a testi fejlettségét; gyakran 9 éves tanulók már felvételnek a közpiskolába, pedig az elemi népiszkola 4 osztályát szabály szerint 10 év előtt a tanuló be nem fejezheti.

Végül a közgyűlés a tárgyhöz intézett néhány alapos észrevétel után a következő határozati javaslatot mondta ki:

1. A közpiskolának az elemi oktatás ellen az előképzés szempontjából intézett vádjá a tanító személyiségen kívül első körülményekben keresendő; hassanak azért a hivatott tanügyi közegek oda:

a) hogy az iskola helyisége, valamint annak felszerelése az 1868. évi 38. t. c. 27. és 30. §-ában előírt kívánalmaknak megfelelően;

b) hogy a tulfuftság szempontjából az 1868. évi 38. t. c. 34. §-ában megállapított maximális növendékszám vétesésként irányadoul;

c) hogy az 1868. évi 38. t. c. 54. §-ában megállapított szorgalmi idő betartassék. Az előadás mindenütt folytonos megszakítás nélkül legyen;

d) a közpiskolába csak oly növendékek vétessenek fel, kik nemcsak az előképzés, de kor és testi fejlettség szempontjából is megfelelnek a követelményeknek;

e) legyen az elemi és közpiskola oktatási módszerében összhang; ne veszítse el a vezetés nevelői irányzatát; kezdje a közpiskola az oktatási és nevelési munkát ott, a hol azt az elemi iskola felhagyta;

f) a kézitankönyv a közpiskolában lehetőleg egyszerűsítettéssék; ne tartalmazzon az fel nem dolgozható tananyagot; irányserkezete a fogalom kifejezései legyenek s a tanuló értelmi erejéhez mértek;

g) a tárgyi műszavak (terminus technicus) melyek kiválólag a nyelvtanban oly sokféle alakban fordulnak elő, egyenlő kifejezésben egyszerűsítettessenek.

2. A népiszkolai tanító lelke egész erejéből iparkodjék az elemi oktatásnak manapság álló magas színvonalára emelkedni; az osztály képesítésnél különösen az osztályon népiszkolában legyen óvatoss; a közpiskolába csak oly tanuló léptesse elő, kiben tehetség s a tanulásra az akaraterejl megvan.

(Folyt. köv.)

Hírek.

Uj püspök. A hivatalos lap vasárnap száma közli a legfelsőbb királyi kéziratot, mely Latinovics Gábor orsz. képviselőnek címzetes püspökké való kinevezését tartalmazza. A kinevezés így hangzik: Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére: borsodi Latinovics Gábor kalocsai főszékesegyházi főesperest, ka-

nonokot és szent jobbi apátot, biduai címzetes püspökké kinevezem. Kelt Gasteinban, 1890. évi július 10-én. Ferenc József, s. k., Gr. Csáky Albin, s. k. — Az új püspök Baján született 1825. március 14-én. A gimnáziumot Kalocsán és Baján végezte; a filozófiát Egerben, a teológiát Kalocsán hallgatta. Aldozárú 1848-ban szentelték, mire másfél évig Dautován volt segédlelkész; Borsodon, majd meg Vaskuton lelkészkedett; 1864-ben Baja választotta meg plébánossá és 1866-ban a szent-Istvánról címzett tiszabői préposttá lett kinevezve; 1878-ban kalocsai székesegyházi kanonokká lett és ugyanazon évben nyerte el a bajai kerület képviselői mandátumát. Azóta szakadatlanul tagja a szabadelvű párt-nak. 1888. március 30-án bácsi főesperessé nevezték ki.

Kinevezések. A m. kir. igazságügyminiszter Varga László szabadkai kir. törvényszéki inokot a szabadkai kir. törvényszékhez irodatisztává; Simon Béla ceglédi kir. járásbírósi díjnyokot a palánkai kir. járásbíróshoz inokká nevezte ki.

Hírek az érseki egyházmegyéből. Dr. Haynald bíboros érsektünk ő eminenciája a kalocsai nőzárda leánynevelő intézetébe Kunszt-féle alapítványi helyre megyénkbeli fölvette Mihailovics Jolánt (Bács), Arnold Arankát (Bács-Almás), Latinovics Terézt (Borsód), Pencz Gizellát (Bezdán); továbbá az elemi nőtanítóképzési tanulmányok végett ugyanolyan alapítványi helyre: Radics Jolánt (Zombor), Suchanek Mária (Rasz-tina), Keresztény Annát (Szabadka) és Ispanovics Ottilt (Baja); a nőképzésben megterjedett és bentlakással kapcsolatos ösztöndíjas helyet pedig Bellér Irénnek (Zenta), Petrity Mária (Szabadka) és Ferenczy Teréznek (Zenta) adományozta.

Személyi hír. Dr. Vadas Kálmán, városi tisztii főorvos, augusztus hónap elején a harkányi fürdőbe utazik heveny-csúszos bántalma gyógyítása végett és csak a hónap vége felé jön vissza.

Az ó-becsei r. kath. plébánosi állásra hirdettet pályázat mult kedden lejárt. Pályáztak: Bátori János borsodi plébános, Boromisza István kalocsai tanár, Fonyó Pál sükösi plébános, Lajthai János ó-kéri plébános, Mladoniczky Vince bács-ujfalusi plébános és Török Sándor kalocsai káplán. — Hír szerint kandidáltak: Boromisza, Fonyó és Mladoniczky.

Moholyról írják. Schmausz Endre alispán ur Városva László vármegyei árvászéki főszármadó kiséretében ide érkezett, hogy a községi kezelé ellen fölmerült panaszokhoz képest a vizsgálatot fogantossítsa.

Választás. Petrovics János földkönyvi nyilvántartó Fischer Mór ottani vegrehajtó választott meg 19 szóval Szatmári József vaskuti aljegyző négy szavazata ellenében.

Tanulmányút. Mocs Zsigmond, bajai földink, a legközelebbi napokban a m. kir. kereskedelmi miniszter támogatásával külföldi utra indul, melynek célja első sorban ama kikötők kereskedelmi és forgalmi viszonyainak ismertetése lesz, melyek a magyar kikötő várossal, Fiumével összekötöttesben állanak. A kiküldöttnek első feladata az, hogy kimutassa, hogy Magyarország éppen a jelenlegi kereskedelmi miniszter forgalmi politikája alapján a külföldi és különösen az olaszországi kikötőkkel az eddiginél szélesebb körű összeköttötteseket létesíthet s hogy ezek alapján a magyar kereskedelmi teheresítésre a magyar kormány intenciói szerint az eddiginél függetlenebb alapon fejlesztessek.

Helyreigazítás. Mult számunkban Ruttkay-Kossuth Lujzáról tévesen azt közöltük, hogy Gartner Ferenc vendége; holott Ambrozovich Emiliánal van szállva.

Alsó-bácskai levelezőnk írja: Az idei termés Alsó-Bácskában, különösen a Csajkas-kerületben minden tekintetben jó, úgy, hogy talán száz esztendő óta jobb termésünk nem volt. A csépelés mostanában már nagyban megy. A zsabalyi szőlőbirtokjárásban mindenütt a falun kívül, a titeli kerületben pedig a falvakban csépelnek. Tüztől — úgy látszik — nem félnek itt.

A gavallérok. Egy megyei, egy városi és egy pénztgyigazgatósági diurnista (tres facium collegium) a zuhogó eső elől menekülve, beállít a mult héten egy szelence-külvárosi restaurációba s mint három ily honorabilis testületnek előkelő tagjai elkezdtek amegy gavallérosan mulatni. Folyt a szikviz, a fekete kávé és fogyott a kabanuszok töménytelen száma, a minek következtében meg is nőtt aznyit derekának száma. Tetszett a mulatság Vendelin-urfiaknak, de sehog sem tetszett a korcsmárosnak, kinek profán lelkében az a tisztességtelen gyanakodás kezdte magát megfészkélni, hogy hát ennek a dolognak még nem jó vége is lehet. Jónak látta tehát mindjárt éjjel után prezentálni a számlát, oda állva az elé, kinek legrosszabb grórokja volt, hogy hát tessék fizetni. Az illető azonban készségesen nyúl a kabátja mellő zsebébe, de... — Eh! — kiált fel — tárcám a szalonkabátban maradt, fizess ki Berti azt a rongyos pár krajcárt. — Barátom! — veti oda a Bertinek szólított — épp estefelé adtam a kaszárónak ezer frtot, a Wertheim-kulcsokkal meg csak nem fizethet. Majd Bandi kiegyenlített, tegnap úgy is mi kviteltük a Csitaoncziban a 200 frt czechet. — Bandi erre urias elegenciával veti nyakába a fejét és megvetőleg szól: En nem szoktam pénzt a kezembe venni, ez a titkáromnak a dolga; tőle holnap megkapja. Jó pénz!... Jó pénz! — szekundált a másik kettő. — A korcsmáros most már teljesen tisztában volt a helyzettel, látta, hogy beusztatták, hanem azért olyan jámbor és hiszékeny arcot vágott, mintha a hallottaknak minden betűjét készpénz gyanant vette volna. — Jó! — szólott, a titkár ur majd kifizeti, de hogy mennek a nagyságos urak (most már így szólította őket) haza, mikor odakün csak úgy szakad az eső. Hanem, ha úgy tetszik, nyitok szobát; két ágyban majd csak meg mellőzötatnak valahogy huzdóni. A nagyságos urak pedig elkezdtek most valami fogatot emlegetni, szidták a James-et, Jack-ot, meg a John-t, kik otthon a szabályny mellett megfellekednek uraikról és végre, különben sem igen selyempaplanokról gondoskodva leszen, elfogadták a korcsmáros ajánlatát. — Természetes, hogy másnap reggel hiában kopogtattak, dörömböltek az ajtón — fogva voltak. Hogyan, mikor és miként végződött ez ügy, azt hosszadalmas volna elmondani. Csak annyit taláunk meg szük-ségesnek megemlíteni, hogy a fenn megnevezett három hatóság a napokban három fizetéselelő iránti kérvényt hagyott helyben, melyekből folyólag utasított a megyei és városi házipénztár, valamint a m. kir. adóhivatal, hogy folyamodók fizetéséből f. évi dec. 31-ig 75—75 kr lesz havi egyenlő részletekben levonandó.

Uj k

munkatársai. „Eger és V

eddiggi szerk

Halá

orvos. Nagy

és orvosi gy

Temetésén,

község ének

sokan vettek

Csur

aratását a z

matban van

ott 15—18 k

egy kereszte

42—48 kgr

heti felhőszá

fogastalan sz

eső keresztel

mert halvány

de szemé no

ken gyengés

hetők. Kapa

korica szép

igen kevés

6—6.20 frt,

Régi

17 éves szer

egy Tuczako

szeretője vol

ték. A legén

ő égre-földre

tesztet önkény

kisérték a zs

volt a gyilk

volt gaztetté

Tilos

tőleg forgalm

rendelettel et

egyszerűen in

szabályszerű

dalomtól. A

csodapillakka

Szárics

ki most Zenta

képen dolgoz

tal és Lovás

nagysága képe

delésére kész

Iskolné

népiszkolát ép

ítai építő-mém

Halálo

selő és ismert

évben elhunyt

Megszó

törvényszék fog

által, 5 fejed

vették, de a s

utólrni.

Állatse

seregletet 3000

tájával szintén

állatseregletben

dánya látható.

J

kifejtődött király

Ésköv.

délután esküszk

vasuti pénztáros

Megéget

Györgyné kenyé

halmozott szal

és a szobában

hába kifutván,

hanem kézzel o

gott és az ajtón

ruhaneműkbe k

vetette magát a

tűzest, miközben

veszélyes.

Táncvíg

augusztus hó 9

vigalmat rendez

Himen.

széki aljegyző,

jegyző, eljegye

jegyző viruló sz

Meghív.

záró vizsgája au

kezdését, mely v

tisztelettel megh

Értesítés

nél a legközelebbi

német tanfolyam

állami ösztöndíj va

kik azt elnyerni

és közoktatásügyi

resztlevéllel, erköl

szertelt helyegete

hozzám nyujtsák

Dr. Mann, igazgat

Elűnt.

Dr. Mann, igazgat

tulajdonos, Babity

ván pívnicai lakos

3-án Pívnicáról e

három utóbb neve

Pája Boszniában,

korcsmáros társas

szlét vissza mar

születési éve 183

szeme sárgás, sze

hája barna, kopas

homlokán balról e

Meghívó.

augus

Uj kolléga. Völgyi Gusztáv, lapunk jóltoll munkatársa, zombori földink, a napokban vette át az „Eger és Vidéke” szerkesztőségét Kemechev Jenőtől, az eddigi szerkesztőtől.

Halálozás. Rigycán meghalt Sachs Mór községi orvos. Nagy népszerűségnek örvendett az egész vidéken és orvosi gyakorlata által jelentékeny vagyonra tett szert. Temetésén, melyet a zombori rabbi és a bajai izr. hitközség éneklő kara végeztek, felekezeti különbség nélkül sokan vettek részt.

Csuroghi levél. Vidékünkön a gabonaneműek aratását a zab kivételével befejezték. A cséplés folyamatban van, buza kat. holdankint 20—25 keresztet, itt-ott 15—18 keresztet adott, tizenhét kévével számítva egy keresztet, a melyek mindegyike átlag 40, néhol 42—48 kgm szemet önt. Ama buza, melyet a múlt heti felhőszakadás előtt behordtak, minőségre nézve kifogástalan szép, acélós és piros, ellenben az, melyet az eső keresztékben kint ért, sokat vesztett minőségében, mert halvány. Arpa 35, néhol 40 és 45 keresztet adott, de szemé nem a legszebb. A zabvetések az első földelken gyengék, ellenben a rétbén középszerűeknek jelezhetők. Kapások általában véve jól gyarapodnak, a kukorica szép és jó termés várható. Uj gabona eddig még igen kevés került eladásra, következő árakon: buza 6—6.20 frt, arpa 4—4.20 frt, zab 4.10—4.30 frt.

Régi bűn. Előző hat évvel Gyurgyevon egy 17 éves szerb leányt a mezőn halva találtak. A gyanyu egy Tuzakov Gyura nevű legényre esett, ki a leány szeretője volt, de nem vehette el, mert a szülők elleneztek. A legényt befogták, vallatták, sőt kizörték is, de ő égre-földre esküdt, hogy ártatlan. A napokban a tettes önként jelentkezett a gyurgyevói bíróságnál. Bekísérték a szabályi járásbírósághoz. Egy gyurgyevói szerb volt a gyilkos, a ki most újított lett és így kénytelen volt gaztettét bevallani.

Tilos pilulák. A Brand-pilulák használatát, illetőleg forgalomban vitelét Ausztriában belügyminiszeri rendelettel eltiltották. Az eltiltó rendelet az intézkedést egyszerűen indokolja, hogy a pilulák nem készülnek szabályszerűen s összetételük sem ment minden aggodalomtól. A dolog minket közelről érdekel, mert ilyen csodapilulákkal tudvaleg mi is el vagyunk árasztva.

Szárics Imre, országos ismert fiatal festő, ki most Zentán szülei körében tartózkodik, két nagy képen dolgozik s közel áll azok befejezéséhez. Pál Antal és Lovász Mihály volt bácsmegeyi alispánok életnagyságu képeit festette le, melyeket a megye megrendelésére készít el.

Iskolaépítés. Adán a község 8000 frtért izr. népiskolát épített. Az iskola terveit Kozics István zentai építő-mérnök készítette.

Halálozás. Baján Stajer Kálmán, városi képviselő és ismert fakereskedő, e hó 24-én életének 43-ik évében elhunyt.

Megszökött fegyverek. Ujvidéken az ottani törvényszék fogházából, az ablak keresztvasának feltörése által, 5 fegyver szökött meg. A szököst azonnal észrevették, de a szökevényeket ekkor már nem lehetett utólrni.

Állatsereglet. A helyben időző Batti-féle állatseregletet 3000 frtért megvette Kludszky, ki ördögintájával szintén Zomborban tartózkodik pár hét óta. Az állatseregletben az állatvilág egypár gyönyörű szép példányra látható. Így a hatalmas oroszlan, a gyönyörűen kifejlődött királyligris méltán sorozhatók a ritkaságok közé.

Eszküvő. Kulán Kriszhaber Etelka kisasszony ma délután esküszik örök hűséget Schwitzer Dániel eszéki vasuti pénztárosnak.

Megégett. F. évi július hó 25-én Kuluncsits Györgyné kenyeret sütött, miközben a konyhában felhalmozott szalma tüzet fogott. Az asszony lármát ütött és a szobában alvó férjét felriasztotta, aki a konyhába kifutván, a tüzet nem hogy vízzel locsolta volna, hanem kézzel oltogatta. Erre a tűz nagyobb lángot fogott és az ajtón levő függönybe, arról pedig az ott levő ruhaneműkbe kapott; a szerencsétlen férj ekkor rávetette magát az égő ruhaneműkre s úgy oltotta el a tüzet, miközben magát egészen összeégette. Állapota nem veszélyes.

Táncvigalom. A zombori kereskedő ifjak f. é. augusztus hó 9-én a Csitaonica-féle vendéglőben táncvigalmat rendeznek.

Himen. Dr. Raffay János, volt zombori törvényszéki aljegyző, jelenleg nagybecskerei törvényszéki jegyző, eljegyezte Istvánffy István török-becei kir. közjegyző viruói szép leányát, Vilma kisasszonyt.

Meghívó. Az adai m. kir. földmives iskola évzáró vizsgája augusztus hó 23-án reggel 7 órakor veszi kezdetét, mely vizsgára a mezőgazdasági tanügy barátait tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Értesítés. A szegeledi m. kir. bábaképző-intézetnél a legközelebbi — október hó 1-én kezdődő — magyar-német tanfolyamra 12 tanuló részére egyenkint 40 frtnyi állami ösztöndíj van rendszerezve. Felhívom mindazokat, kik azt elnyerni óhajtják, hogy a nagyméltóságú vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz intézett, keresztlevéllel, erkölcsi és szegénységi bizonyítvánnyal főszerelt bélyegtelen folyamodványukat augusztus hó 31-ig hozzám nyújtsák be. Szegeден, 1890. július hó 20-án. Dr. Mann, igazgató-tanár.

Eltűnt. Golocorba Pája pívnicai ház- és malomtulajdonos, Babity Velykó, Sztrenka István és Bella István pívnicai lakosok társaságában 1890. évi június hó 3-án Pívnicáról eltávozott és azóta haza nem tért. A három utóból nevezett egyén nyilatkozataként Golocorba Pája Boszniában, Gracsanica községben az ottani nagykorú társaságában folyó évi június hó 13-án maradt vissza marhavásárlás céljából. Személyleírása: nős, születési éve 1837, gör. kel., termete nagy, arca kerek, szeme sárgás, szemöldöke barna, orra és szája rendes, haja barna, kopasz, fogai épek, különös ismertető jele: homlokán balról egy kinövés. Hódsághi főszolgabíró.

Meghívó. A zentai tanuló ifjuság 1890. évi augusztus 9-én az „Eugen” szálloda disztermében a helybeli szegénysorsu gimnáziumi tanulók javára hangversennyel egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez. Kezdeté pont 8 órakor. Beléptidj: személyjegye 80 kr, családjegye 2 frt. Felülvezetek, tekintve a célt, köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Moholyon Ofner Lipót községi bíró lemondott állásáról. E lemondás sehogy sincsen összhangban azzal a harcias riadóval, mellyel az ottani „korrupt állapotok” ellen kikelt.

Ebek bevallása. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az ebtartási szabályrendelet 3. §-a értelmében mindenki köteles a birtokában levő ebeket a kitűzött határidőben bejelenteni és a bejelentés lakásának pontos jelzése mellett sajátkezűleg aláírni. Irni nem tudók a bejelentést előszóval is megtehetik, mely esetben az úrlapot az ebtulajdonos bemonadása szerint az összes ebtulajdonosok, miszerint a városi adóügyi osztálytól nyerendő bejelentési úrlapokon a birtokukban levő összes ebeket — azok számának, minőségének megjelölése mellett — f. évi július hó 30-tól augusztus hó 6-ig a városi adóügyi osztálynál okvetlenül jelentésk be, mert ennek elmulasztása a szabályrendelet 20. §-a szerint kilágást képez, mely minden eltoltott kutya után 1 frttől 20 frtjig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő. Zombor, 1890. évi július hó 22-én. Polgármester ur szabadságon: Vukicsevits Péter tanácsnok.

Korán kezdte. Egy 15 éves ifju, Ekkert Pál, Ekkert Pál zombori iparos fia, szökéssel párosult sikkasztást követett el. De „munkája” gyümölcsét nem élvezhette, mert a rendőrség még a fővárosban időzése alkalmával a pályaudvarban letartóztatta. A budapesti rendőrséget ugyanis Zomborból táviratilag értesítette Ekkert Pál fia sikkasztásáról és szökéséről, egyuttal a 15 éves ifjunak letartóztatását kérve. Ekkert Pál, ki Zomborban gyakornok volt, atyjának 70 frt készpénzt s egy 200 frtos váltót sikkasztott el s azzal megszökött. A váltót a fővárosban eskomptáltatni akarta s azért jött Budapestre. Első osztályban tette meg az utat Zomborból a fővárosba s utközben az egyes állomásokon, az ott levő cigányok által muzsikáltatott magának és bort fizetett nekik. Minden legkisebb aggodalom nélkül hagyta el a vasuti kocsit és a központi pályaudvar kijárata felé sietett, midőn Diner r. fogalmazó udvariasan közeledett feléje e kérdéssel: „Ekkert Pál urhoz van szerencsem?” A sikkasztó egész nyugodtan válaszolt: „Igen, az vagyok.” Erre történt a letartóztatás, mely a naiv ifjut, aki még álmában se hitte volna, hogy Budapesten sikkasztását már tudják, módfelett meglepett. Nyugodtan ment a rendőrségre, hol töredelmes vallomást tett. Legközelebb már visszahozzák Zomborba.

Szeszélyes villám ütött be a napokban Szabadkán, a város közelében levő szőlőkertben. Mikor az ott lakó kertész a ház ajtaját kinyitotta, lecsapott a menykő s a kertészt leverte a lábáról. Azután körülnyilalt a szobán s a falat itt-ott lehorzsolva, a kürtön át kivillant. A kertész felesége a szobában volt, de semmi baja sem esett, sőt a férje is magához tért vagy másfél óra múlva. Most már annyira jobban van, hogy nem kell veszélytől tartani.

Hirdetmény. A köztutak és váomokról szóló 1890. évi I. t. c. 92. §-a alapján felhivatnak mindazok, kik Zombor szab. kir. város területén az ugyanezen törvény 81. §-ában körülírt vámszedési jogokat gyakorolják — a kövezetvám kivételével — miszerint ezen jogaik igazolása iránti kérvényeket a mai naptól számított két év alatt különbeni törvényes következmények terhe alatt alulirt polgármesterhez nyújtsák be. Zombor, 1890. évi július hó 24-én. Polgármester szabadságon: Vukicsevits Péter tanácsnok.

Harkányon a fürdővendégek száma mai napig 1193, az átlatazóké pedig 2005 személy.

Ragados szájfajás. Szabadka város külterületéhez tartozó tavankut-pusztai közlegelőn levő szarvasmarhák között a ragados szájfajás betegség fellépett. Ennek folytán e pusztáról a szarvasmarhák, juhok, kecskék és sertések tovaszállítása, ugy e pusztára odahajtása megtilva lett, míg a város egyéb területén azonban az állatok forgalombahozatala akadályozva nincs.

Iskolai értesítők.

Ismereti Múhoray Alfons.

VIII.

Ujvidéki polgári és középkeresk. iskola.

(Szerkesztette Bruck Ferenc. Ujvidék, 1890.)

Ujvidéken, mint par excellence nemzetiségi helyen, az állam tart fenn nemcsak főgimnáziumot, hanem polgári és középkereskedelmi iskolát is. Ezek az intézetek fontos kulturmissziót teljesítenek itt s csak az kár, hogy népességük még mindig csekély. A polgári iskola 6 osztályába 200, a középkereskedelmi iskola 3 osztályába összesen csak 39 tanuló iratkozott be, a mely utóbbi intézet létszáma különösen csekélynek tűnik fel, ha tudjuk, hogy a még nem teljes és egészen új zombori középkereskedelmi iskolába (2 osztályba) 50 tanuló fordult meg.

A tanulmányi eredmény különben egészen jó, a mennyiben itt csak 24% bukkott. (Zomborban a főgimnáziumban 32%, a középkereskedelmi iskolában 26%.)

Az értesítő bevezető cikkét Patek Béla irta II. Musztafa szultán 1697. évi hadjárataról, ami helyett jobb szerettünk volna valami újabb dolgot hallani, mert ez a téma már magyar és német nyelven egyaránt többszörösen meg van írva.

IX.

Adai ipariskola.

(Összeállította: Fridrik Tamás. Ada, 1890.)

E fűtet cimlajja egy kissé hibás. Ez van rányomtatva: „Kiadta Ada mezővárosa”. Hát azt, hogy ki adta ki, nem szokás értesítőknél jelezni. Tudni való, hogy a programokat mindig az intézetet fentartó közeg (állam, város stb.) adja ki, nem pedig privát ember. Ami pedig Adának „mezővárosi” jellegét illeti, ez nemcsak meg nem áll, hanem egyenesen törvénybe ütközik, mert a törvény csak kis- és nagyközséget ismer. Ehhez tartás magukat a t. adaiak.

Az iskolának 146 tanulója volt, akik közül a mel-lékelt kimutatás szerint mindössze csak 8 bukkott. A tan-testület 10 egyénből állott. A demokracia korában kétségkívül feltűnő, hogy a tanhatóság tagjainak felsorolásánál mindenki meg van nagyságolva, még a szolgabíró is.

Bevezető értekezés gyanánt Fridrik Tamás „A tanulók erkölcsi neveléséhez” címen rövid, két lapnyi elmefuttatást közöl.

X.

Bajai tanítóképzde.

(Közi: dr. Barsich Samu. Baja, 1890.)

Bevezetéképen az igazgatóság az intézet husz éves fennállásának történetét vázolja. Ebből látjuk, hogy az intézetnek 20 év alatt 1535 tanulója volt, akik közül

azonban tanítói képesítést csak 326-an nyertek. A létszám egyébként hullámszerű változásokat mutat. Ez idén 65 tanuló közül 3 kitűnő, 28 jeles, 27 első-, 4 másodrendű eredménnyel fejezte be a tanévét.

Az intézetben, melyet tudvaleg az állam tart fenn, összesen 12 tanerő működött, akik közt egy „mózes vallásu rabbi”-t is találunk. Ugy látszik, az igazgatóság nem tudja, hogy ma már csak „rabbi” létezik; de ha minden áron jelzővel akarja őket ellátni, úgy azok az illető kultuszminiszeri rendelet értelmében „izr. vallásu” rabbinak nevezendők.

XI.

Ó-Kanizsai összes népiskolák.

(Összeállította: Hoffmann József. Ó-Kanizsa, 1890.)

Örvendetes jelenség a kanizsaiaknál, hogy minden felekezeti egy fűzetbe foglalta évi tanítványaik működésének eredményét. E tekintetben példát vehetnénk tőlük a felekezeti iskolák rideg elszigeteltségét istápoló többi községek és városok, mert nincs furesább, mint mikor az egyes parányi szerb és izraelita felekezetek mind külön-külön lépnek a tanév végén pár lapra terjedő évi jelentéseikkel a világ elé.

A róm. kath. iskolába 1143 fiu, 1105 leány, a gör. kel. iskolába 36 fiu, 34 leány, az izr. vall. iskolába 38 fiu, 23 leány járt összesen. A község 12 belterületi, 2 fők községi és 4 szállási iskolát tart fenn, melyekben 22 tanerő működött eléggé sikerdús eredménnyel.

Naptár. Július.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
29 Kedd	Mártha	Mártha	17 Marian
30 Szer.	Abdon	Euplus	18 Sisoas
31 Csüt.	Lojol. Ign.	Ilona	19 Makrin
1 Pént.	Vasas Péter	Vas. Péter	20 Illés próf.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.

Helyettesítii:

Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

NYILTTÉR. *)

Alólrít községi előljárók részéről ezennel hitelesen bizonyítatik, miszerint a „Bácska” folyó évi 54. számában „Falusi mizeriák” cím alatt megjelent — községünkre vonatkozott — cikk, községünk viszonyait hamis színben tüntetvén elő, azt mint rosszindulatu kohl-t átkolmányt ezennel visszautasítjuk.

Bulkeszen, 1890. évi július hó 19-én.

Tessényi István,
jegyző.

Lang Jakab,
bíró.

Kottler Ottó,
év. lelkész.

Kulmann Henrik,
II-od bíró.

Pacsér, 1890. július 27.

Tekintetes szerkesztő ur!

A „Bácska” f. hó 25-én megjelent 57-ik számában Cs. aláírással pacséri tudóstója „Filloxera uj alakban” személyemmel és ügyemmel foglalkozik.

A közlemény írója, illetve értelmi szerzője, aki bár rókabőrbe bújt, aki feketelelkűségéről, intrikáiról, hazugságáról mégis általános ismert alak; aki nem állotta ellenében a lakosság szédelgő tagjait pénz és más piszkos eszközökkel felbujtatni, akként bocsájta közé régmalmazását és az olvasó közönséget úgy ismerteti meg személyemmel, mintha „számtalan nyereségvágyból elkövetett jog- és szabályellenes tettem miatt mozdítottam volna el állásomtól”.

Erre nézve ki kell jelentenem, hogy fegyelmi ügyemben, a mely három rendbeli — tehát nem számtalan szabálytalanságon alapszik s a melyet nem én, hanem volt irnokom követett el, de a melyért felelősséggel mégis engem sújtott a fegyelmi bíróság, „melyben habár a panaszok a vizsgálat során beigazolást nem is nyertek” — mint ezt az igen tisztelt alispáni végzés határozottan kifejezi — a szabadkai kir. törvényszék fenyítő bírósága által az ügyészi indítvány folytán fölmenttettem és hogy ugyanazokért fegyelmi uton hivatalomtól elmozdítottam, a közlemény értelmi szerzőjének — tehát nem írójának, tulajdonitóm; aki habár képességgel nem is bír arra nézve, hogy csak néhány mondatot is hiba nélkül papírra tudjon vetni, mégis elég merész egy nagy község kormányzására vállalkozni, elég ravasz róka arra nézve, hogy pacséri jegyző lehessen. És habár mint nagy családú apa érzékenyen vettem is a lesújtó és nem várt határozatot, mégis megnyugvást találok lelkiismeretemben s azon jogtudósok egybehangzó véleményében, kiknek alkalmuk volt a marasztaló ítéletet átolvasni és átanulmányozni. Erős a hitem, biztat a remény, hogy szorgalmam és munkálkodásom megment családommal együtt a végelpusztulástól, hogy magamnak a társadalmi életben mégis sikerülni fog oly állást kivívni, melyet sem a csúf kenyéririgység, sem boszúállási vágy tölem többé el nem rabolhat. Hogy nyereszkedési vágyból számtalan jog- és szabályellenes tettem el nem követhettem, leginkább igazolja vagyontalanságom, ami köztudomású.

Ami Cs. abbeli állítását illeti, hogy a jegyzői lakot környező kertben levő szállóültetvényeket boszúból le-tördeltem s természetlő egyfűtt tehenemmel megettettem — egyszerűen hazugság. Hiszen Cs. tudhatná, hogy a felesleges fattyuhajtásokat minden gondos gazdának kötelessége leszedetni s azt tehénnel megszokták etetni, mint én is cselekedtem.

Cs-nek két körülményt óhajtok még megmondani és pedig 1-ör azt, hogy engem nemtelen boszúvágy soha nem vezérelt, de nem is fog és hogy ebből kifolyólag soha senkit nem rágalmaztam, mint ő ezt teszi; 2-ör azt, hogy ha csak néminemű fogalma is volna a jogról, tudhatná, hogy az általam ültetett szálló és gyümölcsfák eltulajdoníthatlan sajátomat képezvén, azokkal szabadon is rendelkezem, mint ezt szükség esetén bírói uton beigazolni is fogom.

Válaszom azzal zárom be filloxera biztos ur, hogy az ön nemtelen rágalmozásaira többé felelni nem fogok.

Kovács Sándor.

*) Az e rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Hirdetmény.

Bezdán község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886. évi XXIX. törvényekben előírt helyszíni eljárás végett **1890. évi augusztus hó 12-ik** napján a községben megjelenend.

Felhívatomk ennél fogva:

1. mindazok, a kik a községben lévő valamely ingatlanhoz a teleknyvjegyzőkönyvi állással szemben tulajdoni jogot tartanak, hogy a mennyiben az eljárás bírósági kiküldöttnek az arra vonatkozó okiratokat át nem adták, tulajdonjoguk bekebelezését a fent kitett határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján készítközzölni; vagy az 1886. évi XXIX. t. c. 15-18. §§ ai értelmében az átírási szükseges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényüket a bizottság előtt annak a községben teljesítendő működése folyama alatt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó teleknyvjegyzőkönyvi tulajdonos az átruházási jogügylet létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert ellenesetben jogaikat ezen előnyös uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedés kedvezményétől esznek;

2. mindazon jelzálogos hitelezők és azok, a kiknek javára egyénynyilvankönyvi jogok vannak bejegyezve, de a bejegyzett követelések, illetőleg egyéb nyilvankönyvi jogok tényleg már megszüntek, ugyisntén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, vagy a törlési engedély nyilvánítsa végett a szerkesztő-bizottság előtt megjelenjenek, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől esznek.

Petrovics Valér s. k.,
kir. aljárásbíró.

3-2

Simonovits Kornél s. k.,
kir. tkvi betétszerkesztő.

1886. évi XXIX. törvények: a telekkönyvi betétek szerkesztéséről.

15. §. A B) lap szerkesztésénél az ingatlan tényleges birtokosának tulajdonjoga jegyzendő be:

a) ha a tényleges birtokos az ingatlanok megszerzését a telekkönyvi tulajdonos által kiállított eredeti okirattal igazolja, s amennyiben ezen okirat alapján a tulajdonjog a telekkönyvi rendelet szerint be nem kebelezhető, a tényleges birtoklást helyhatósági bizonyítvánnyal, vagy az eljáró bizottságnál alkalmazott bizalmi férfiaknak (40. §) szóbeli nyilatkozatával tanúsítja, vagy

b) ha írásbeli okirat hiányában a jogügylet létrejöttét az átruházó telekkönyvi tulajdonosnak a bizottság előtt szóval tett beismerésével igazolhatik.

Ugyanezen módon jegyzendő be a tényleges birtokos tulajdonjoga akkor is, ha az ingatlanok megszerzése a telekkönyvi tulajdonosnak jogerővel emelkedett bírósági átadási okirattal vagy ítélettel igazolt örökös vagy hagyományosa által kiállított, de bekebelezésre nem alkalmas okirattal, vagy a fentebbiek szerint igazolt jogutódnak a bizottság előtt szóval tett beismerésével igazolhatik.

16. §. A tényleges birtokos jegyzendő be akkor is, ha az ingatlanok 3 évi békés birtoklását a helyhatóság és a bizalmi férfi által igazolja, és a telekkönyvi tulajdonos a betétek szerkesztésére kirendelt bizottságnak szabályszerű idézése és felszólítása (44. §) dacára a tényleges birtokos tulajdonjoga bejegyzésének a bejegyzés eszközöléséig ellent nem mond.

A telekkönyvi tulajdonos által a bejegyzés eszközölése után, valamint a telekkönyvi tulajdonos jogutóda által előterjesztett ellenmondás hatályáról az 53., 61., 63. és 64. §-ok rendelkeznek.

17. §. A tényleges birtokos tulajdonjoga jegyzendő be továbbá: ha az ingatlan nyilvankönyvön kívül több átruházásnak képezte tárgyát és ezen átruházások mindegyike szabályszerű okirattal, vagy a 15. § értelmében teendő beismeréssel nem igazolhatik ugyan, de az, hogy a kérdéses ingatlan a telekkönyvi tulajdonos vagy igazolt örökös vagy hagyományosa (15. §) által átruházott legalább is telekkönyvi előjegyzésre alkalmas okirattal, vagy a 15. § értelmében az átruházó szóbeli nyilatkozatával igazolhatik, a további átruházásról hiányzó okiratok pedig a helyhatóságnak azzal a nyilatkozatával pótolhatnak, hogy az illető átruházásról tudomással bírnak, s ezenfelül a helyhatóság és a bizalmi férfiak bizonyítják, hogy az igénylő az ingatlanok tényleges birtokában van.

18. §. A tényleges birtokos tulajdonjoga jegyzendő be végre: ha a telekkönyvi tulajdonos legalább 3 év előtt elhalt, vagy holléte legalább 3 év óta nem tudatik és a helyhatóság igazolja, hogy tudomással bír azon egy vagy több átruházásról, a melyek által a tényleges birtokos a kérdéses ingatlan megszerzésére egyszerűen a helyhatóság és a bizalmi férfiak által az is igazolhatik, hogy a tényleges birtokos maga, vagy ő és birtokelődei legalább 10 év óta az ingatlanok békés birtokában vannak.

Ha a telekkönyvi tulajdonos holléte nem tudatik, a tényleges birtokos tulajdonjoga csak akkor jegyezhető be, ha a helyszíni működés befejezéséig a telekkönyvi tulajdonos a bejegyzésnek ellent nem mond.

A telekkönyvi tulajdonos által a bejegyzés eszközölése után, valamint a telekkönyvi tulajdonos jogutóda által előterjesztett ellenmondás hatályáról az 53., 61., 63. és 64. §-ok intézkednek.

22. §. A telekkönyvi tulajdonos, továbbá a tényleges birtokos, ha ez utóbbinak tulajdonjoga a jelen törvény alapján (15-18. §§) a betét B) lapjára leendő bejegyzés céljából a betétek szerkesztésére kirendelt bizottság által igazoltnak elfogadott, ugyisntén az, a kinek javára valamely nyilvankönyvi jog bejegyezve van, jogosítva vannak, a teleknyvjegyzőkönyv szerint még fennálló, de tényleg már megszünt jogra vonatkozó bejegyzésnek törlesztését, a törlésre alkalmas okirat alapján, vagy a jogosítóknak a bizottság előtt élőszóval tett elismerése alapján, az eljáró bizottság előtt kért.

A takarékos háziasszonyok figyelmébe.

Ezennel van szerencsém a tisztelt urnóknak ujjonnan nyitott

Lisztkereskedésemet és kenyérárudamat

különös figyelmükbe ajánlani.

Csakis „Ferenc-csatornai műmalmok“ által készített, legjobb lisztet tartok raktáron, kenyérsütetem pedig házilag készítettik.

Kiváló tisztelettel
Deszpi Krisztina és társa

3-2

Zomborban,

Zrinyi-utca, Kozsik-féle ház mellett.

Tűzifaár leszállítás.

A cser- és tölgyfahasáb olének árát mai napon egy forinttal leszállítottuk.

Roheim Károly és fiai.

6-2

4376. szám.

tkvi 1890.

Hirdetmény.

Vajszka és Bogyan községek és Zsira sziget telekkönyvi betétei 1886. évi XXIX. t. c. és 1889. évi XXXVIII. t. c. értelmében elkészítették és a nyilvánosságnak átadva, az azon felszólítással tétetik közzé, hogy

1. Mindazok, kik az idézett törvény 15. és 17. §§ ai alapján, ide érve azon §§-oknak az 1889. évi XXXVIII. törvények 5-ik és 6-ik §§-aiban foglalt kiegészítései is, valamint az utóbbi törvény 7. §-ához képest eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket; azok pedig, kik valamely teher tétel átvételének az 1886. évi XXIX. t. c. 22. §-a, illetve az 1889. évi XXXVIII. t. c. 15. §-a alapján mellözését megtámadni kívánják, e végből keresetüket 6 hónap alatt, vagyis **1891. évi január hó 31-ik napjáig** bezárolag a hódásági kir. járásbírószá mint telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indítandó törlési és egyéb keresetük a 3-ik személynek, aki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. Mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t. c. 16. és 18. §§ ai eseteiben, ide érve az utóbbi szakasznak az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítést is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásaikat 6 hónap alatt, vagyis szintén 1891. évi január hó 31-ik napjáig bezárolag ezen telekkönyvi hatósághoz benyújtásuk, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. Végül mindazok, a kik a fentebbi 1-ső és 2-ik pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvankönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, az e tekintetben való felszólalásukat tartalmazó kérvényüket ezen telekkönyvi hatósághoz 6 hónap alatt, vagyis 1891. évi január hó 31-ig bezárolag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett 3-ik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerű másolatokat vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket ezen telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Hódásghon, 1890. évi július hó 12-én.

A hódásghai kir. járásbírószá mint telekkönyvi hatóság.

Pályázat.

A rigyicai r. k. iskolaszék egy ujjonnan szervezett és egy nyugdíjaztatás által üresedésbe jött tanítói állásra **f. évi augusztus hó 10-éig** bezárolag pályázatot hirdet a következő feltételek mellett:

a) az ujjonnan szervezett tanítói állásra pályázhatnak férfiak és nők, kik magyar és német nyelvre képesítve. Ezen állással összekötött iskola osztatlan vegyes hat osztályú, melyben az előadási nyelv magyar-német. A fizetés o. é. 400 frt és 50 frt lakbér. A megválasztandó tartozik ismétlő-iskolát tartani és helyét f. évi szeptember hó 1-én elfoglalni.

b) A nyugdíjaztatás által üresedésbe jött tanítói állásra csak férfiak pályázhatnak, kik magyar s német nyelvre és kántorságra képesítve. Ezen állással összekötött fizetés o. é. 340 frt, fa- és szalma-megváltás fejében 60 frt, természetbeni lakás kerttel; a természetbeni lakás egy, a község tulajdonát képező egész ház, melynek belső meszeltetése a bennlakó tanító kötelessége. A megválasztandó tartozik ismétlő-iskolát tartani, a kántornak segédkezni és őt helyettesíteni. Ezen állás elfoglalandó f. évi október hó 1-én. A fizetés mindkét állásra a községi pénztárból évnegyedenként előre jár.

A folyamodványok a rigyicai r. k. iskolaszékre címezve, főt. Láng Márton esperes-plébános urnak Csa-taljára küldendők.

Rigyica, 1890. jul. 15.

3-3

Maison Mihály,
plébános, isk. elnök

Zombor 1890. Bittermann Nándor könyv- és könyvendéskönyv

5878. szám.

1890.

Pályázat.

Mohol községében 500 frt évi fizetéssel javadalmazott irnoki állásra pályázat nyitattik, felhívatomk a pályázni szándékozók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket alulirothoz **folyó évi augusztus hó 14-ig** betérjesszék, a választás augusztus hó 16-án fog megtartatni.

Zentán, 1890. július 19-én.

Matkovits,
főszolgabíró.

3-2

2017. szám.

tkvi 1890.

Árverési hirdetmény.

A kulai kir. járásbírószá mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hinger Jakab végrehajtható Resz Jakab végrehajtható szenedő elleni 200 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajthatási ügyében a kulai kir. járásbírószá területén lévő Veprovác község határában fekvő, a veprováci 312. sz. tkjben Du-hacsek Jakab és Resz Jakab nevén álló 592/b. hr. sz. 709 □ öl területű szőlő felére, melyet 42 frt 67 kr váltáságtőke terhel 186 frtban, valamint a veprováci 574. sz. tkjben Resz Jakab egyedüli nevén álló A. I. 339. hr. sz. 333. ö. i. sz. házra és beltelekre 917 frtban ugyanazon tkjben 406. hr. sz. a felvett 305 □ öl területű szérűre 96 frtban, végre az ugyanazon, illetve 387. sz. tkjben felvett közös legelőre 82 frtban ezen-nel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1890. évi augusztus hó 23-ik napján délutáni 3 órakor** Veprovác községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvények 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénz-nak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kulán, 1890. évi június hó 7-én.

A kulai kir. járásbírószá mint telekkönyvi hatóság.

874. szám.

kig. 1890.

Árverési hirdetmény.

Alulirt elüljárók részéről ezennel közhírré tétetik, hogy D.-Szt.-Iván községében a vadászati jog gyakorolhatása az 1883. évi XX. t. c. 1., 2. és 9. §-nak figyelembevétele mellett D.-Szt.-Iván községében **1890. évi augusztus 10-én d. u. 3 órakor** 6 egymásután következő évre, vagyis folyó évi augusztus hó 15-től 1896. évi augusztus hó 15-éig, nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák tartama alatt bárki által és bármikor betekinthezők.

Kelt D.-Szt.-Ivánon, 1890. évi július hó 21-én.

Érlinger János, **Czevits Ráda,**
községi h. jegyző. 3-2 községi bíró.

Egy jó házból való fiu gyakornokul felvétetik

Michitsch István

fűszerkereskedésében

Baján.

4-3

5064. szám.

kig. 1890.

Pályázati hirdetmény.

A Cservenka községben üresedésben levő 50 frt készpénz fizetés és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjakkal javadalmazott szülésznői állás betöltésére pályázatot hirdetek és felhívatomk a pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **f. é. augusztus hó 2-áig** benyújtsák.

Kelt Kulán, 1890. évi július hó 10-én.

Dr. Molnár Károly,

főszolgabíró.

3-3

5467. szám.

kig. 1890.

Pályázat.

Ó-Futtak községében 400 frttal javadalmazott végrehajtható állásra pályázatot nyitok.

Felhívatomk a pályázni óhajtozókat, hogy eddigi szolgálataikat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **f. évi augusztus hó 20-áig** alulirothnál nyújtsák be. Választási határnapul augusztus hó 21-ik napja tűzetik ki.

Kelt Ujvidéken, 1890. évi július hó 25-én.

Kolozsváry Sándor,
főszolgabíró.

3-1

XIII.

ELŐF.

Egész évre

Fél évre

Negyed évre

A lap szelvé

nek, anyagi

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna

donosna